

Sockenbeskrivning från Fulltofta 1747

20:0 Fulltofta socken består 1:0 av Fulltofta Herrgård, 3 hemman nu besutten av Fru Överstinnan Ridder-schiöld, Fru Ryttermästerskan Cronacker, Herr Major Nicklas Tigerschiöld, Herr Regements kvartermästaren Wickman, Fredrick Tigerschiöld och Herr Löjtnant Carl Tigerschiöld.

Vem som först byggde upp denna Herrgård vet man ej, förvisso berättas dock att en Ranzow anlagt gården. Icke vet man av vilken denna Herrgård tid efter annan varit innehavare vidare än att Ulfstrand, Gyllenstierna ect. varit ägare här till.

2.0 Fulltofta by som består av 17 nummer, utan några gatehus lyder under Herrgården.

Prästgården en halv gård N.13 likaså får pastor Loci, efter köpebrevets innehåll årligen tillgång till eldningsbart bränne av respektive Herrskapen och i forna och senare tider utökning till byggnings och reperationer timmer på Prästgården.

3:0 Nånäs 1/8 mil ifrån kyrkan lyder under Herrgården och består av 12 nummer med männens hus. Denna by förmodas fått sitt namn av den sjövik och Näs som ligger uti ängen. Såsom på detta Näs har Nun-norna vilka bott på Bosjökloster på sommartid och för-lustat, varför det påstås att denna by i forna tider varit kallad Nunnäs 4.

Häggenäs 1/4 mil från kyrkan består av 16 nummer av vilka 7 nr hör under Herrgården Fulltofta. 2 nr till Osbyholms Herrgård. Nr 6 ger räntan till Regements skrivaren nr 12 är korpral Boställe vid södra skånska kavalleri regimentet och därunder hör de andra nummer och hästhemman 5.

Röinge ligger strax vid Häggenäs består av 3 nummer, det 1:a är Rusthåll och bebos av förenämnde Herr regements kvartermästaren Tigerschiöld. Nr 2 hör till stammen till rusthållet nr 3. Ligger under Fulltofta Herrgård och bebos av inspektoren Petter Rönström 6.

Ekesåkra ligger strax vid kyrkan 2:e bösskott består av 3 nr ligger under Fulltofta. 7. N.1. Stavröd N.1. Kvarröd N.1. Mjäläströ N.1. Åkarp N.1. och 2. Attarp Nr 1.2.3 Hästäng N.1. Kulleröd. N.1. Landeröd. Allt under Fulltofta.

21:0 Märkvärdigheter som i Fulltofta socken kunna finnas är 1:0 S:ta Magnhilds källa som ligger icke långt ifrån Fulltofta by brevid vägen som man far till Äspinge. Denna källa sägs ha uppsprungit vid det tillfälle när Magnhilds lik fördes från Äspinge till Fulltofta. Då liket fallit ner från likbåren på detta ställe.

2. Hirta kull, ligger några stenkast ifrån Fulltofta Herrgård och är ett kärr kallat Silkesnäs. Jämte några ådror liksom innestängt, varav denna kulle fått sitt namn vet man icke, men berättas att Herrgården varit utsedd att byggas här. Så att alla de material av sten som om dagen ditfördes, blev om natten av trollen bortförda och lagda på det stället Herrgården nu ligger. Mycket större och mindre sten finns på denna kulle som tycks vara dit kört. Ett fruntimmer vid namn Ranzow sägs vara som ämnad på denna kulle som Herrgården byggs. En härlig situation har denna kulle som lätt kun-nat göras kringsluten så som de flesta äldre herrgårdar här i Skåne.

3. Grykull är belägen på Nunnäs ägor brevid Ringsjön mittemot Bosjökloster denna kulle sägs vara en Jättegrav. Kullen är mycket stor och över allt besatt med sådana upprättade stenar som annars finns vid gamla domare ställen. Dessa upprättade stenar står nu mest utan ordning, sedan så många därifrån är avhäm-tade. Dock finns på ett ställe 13 upprättade stenar i en oval var efter egentligen sägs vara en Jättegrav. På ett annat ställe icke långt ifrån detta förre ställe finns även något regelbundet i en oval upprättade stenar, emellan vilka står 5 st vid äppleträdet, var av annars på denna orten ingen finnes.

4. Carls skans ligger nästan mittemot Grykull, skil-jes endast ifrån honom genom en vik. Denna skans är upprättat av kalksten i åminnelse Konung Carl den XI att där igenom göra de danska och snapphanarna desto större avbräck, ty ifrån denna skans kunde skjutningar utföras i Ringsjön, så väl som emot Bosjöklosters land, även emot Nunnäs och Häggenäs medan de slätter av sank ängar och kärr som omkring denna skans finns.

5. Ifrån Häggenäs by går ett uti Ringsjön emellan detta näs och Bosjöklosters land ligger en ö, som skall ligga mitt emellan bägge landen. Ifrån Bosjöklosters land genom denna ön, sägs varit anlagd en stenbro, som gått till Häggenäs. Ruiner efter denna stenbro finns än mycket tydliga och regelbundna för vilka man kan och icke fara med båtar tvärs över utan endast på vissa.

Denna text kan ha fel källor såsom ordförväxlingar från den äldre original texten från 1747.

© Bodil Pedersen.

